

Handläggare
Leo Bogle
08-508 266 42**Till**
Exploateringsnämnden
2021-02-18

Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden anser remissen besvaras i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.
2. Exploateringsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Johan Castwall
FörvaltningschefAnn-Charlotte Bergqvist
Avdelningschef

Sammanfattning

Stockholms stad har stora utmaningar inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande området. Staden har en central roll i arbetet med att öka trygghet och minska brottslighet i samhället.

Ett förslag till Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023 har tagits fram, utifrån budgetuppdrag 2019. Förslaget beskriver stadens höga ambition samt ramar och struktur för hur arbetet ska planeras, genomföras, kommuniceras och samverkas. Även de områden inom staden som är mest aktuella för att bedriva den sortens arbete beskrivs. En långsiktig planering och samverkan internt inom staden och med externa aktörer betonas. Förslaget beskriver att exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden har ett särskilt ansvar för att stadens fysiska utveckling och planering har brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiv.

Exploateringskontoret bedömer övergripande förslaget till Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023 som positivt. Programmet tydliggör bland annat utmaningarna inom det brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbetet samt att arbetet har hög prioritet. Det beskriver och tydliggör struktur, ramar, process och samverkan för arbetet och de områden inom staden som är mest aktuella och prioriterade.

Segregation är en av de stora utmaningarna i stadsutvecklingen. Förslaget kan med fördel beskriva detta mer utförligt. Utvecklingsarbete och implementering pågår av exploateringsnämndens- och stadsbyggnadsnämndens gemensamma modell för socialt värdeskapande analys (SVA) i förvaltningarnas respektive handböcker. Detta leder till att handledningen som beskrivs i förslaget kan bli inaktuell.

Remissen

I samband med budget för 2019 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att revidera Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021. Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023 föreslås ersätta "För ett tryggare och säkrare Stockholm – Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021" (dnr 171-1309/2017). Förslaget till trygghetsprogram föreslås gälla samtliga nämnder och bolagsstyrelser.

Utgångspunkten vid revideringen har varit att tydliggöra stadens höga ambition. Förslag till program beskriver ramarna för stadens brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbete och en struktur som utgår från aktuell data, kartläggningar, orsaksanalyser och väl övervägda åtgärder. Det beskrivs hur arbetet ska planeras, genomföras, kommuniceras och följas upp samt processen för samverkan och de områden inom staden som är mest aktuella för att bedriva den sortens arbete. En långsiktig planering och samverkan internt inom staden och med externa aktörer betonas. Att samla styrningen i ett stadsövergripande styrdokument utgör enligt stadsledningskontoret en förutsättning för att nå framgång i arbetet. I staden finns därutöver en mängd andra beslutade program, riktlinjer och stödmaterial som på en mer detaljerad nivå beskriver delar av arbetet.

Stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete var inte beskrivet i större omfattning i det tidigare programmet. Säkerhetsfrågorna omgärdas alltmer av ökade lagkrav och nya omvärldsförutsättningar som kräver särskild styrning av arbetet. Inriktningen för säkerhetsfrågorna i staden läggs därför fast i ett särskilt säkerhetsprogram.

Att Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo, vistas och verka i är det övergripande målet för stadens samlade brottsförebyggande, trygghetsskapande- och säkerhetsarbete. Ansvar för detta omfattar samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Genom att långsiktigt minska bakgrundsorsakerna till brott och otrygghet som segregation, bristande integration, ekonomisk och social utsatthet, otrygga familjeförhållanden och planering och skötsel av den offentliga miljön ska staden nå målet att inte ska ha några utsatta eller särskilt utsatta områden samt halverat otryggheten till år 2025.

Stockholms stad har stora utmaningar inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande området. Trygghetsfrågan har hög prioritet med tydliga direktiv om ett kunskapsbaserat, samordnat arbete mellan nämnder och bolagsstyrelser samt med externa aktörer som Polisregion Stockholm, Region Stockholm, näringsliv och civilsamhälle. De trygghetsundersökningar som genomförs, både nationellt och i Stockholms stad, visar att otryggheten har ökat. Skadegörelse, ordningsstörningar, dålig belysning, nedskräpning och olovlig körning är några exempel på faktorer som skapar otrygghet i den offentliga miljön över hela staden.

Staden har en central roll i arbetet med att öka trygghet och minska brottslighet i samhället. Inom staden finns ett flertal verktyg som bidrar till ett effektivt och kunskapsbaserat lokalt brottsförebyggande arbete, däribland arbetet med att utveckla en ren, attraktiv och trygg stadsmiljö.

Samordningen av fysiska investeringar och sociala insatser främjar socialt blandade stadsdelar där den fysiska planeringen är ett viktigt verktyg för minskad brottslighet samt ökad trygghet och trivsel. I arbetet med samhällsbyggnad är det viktigt att reflektera över på vilket sätt den valda åtgärden påverkar tryggheten och sannolikheten för att brott ska begås, för att sedan väga mot andra krav.

Programmet beskriver att exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden har ett särskilt ansvar för att stadens fysiska utveckling och planering har brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiv. De ska också samverka, inte minst i tidiga skeden, med övriga berörda nämnder och andra aktörer.

I programmet beskrivs att staden har lanserat en handledning för tillämpning av nämndernas gemensamma modell för socialt värdeskapande analys i stadsutvecklingen. Mål formuleras i

stadsutvecklingsprojekt utifrån analyser av relevanta planeringsunderlag, såsom stadens trygghetsmätning. Målen klargör vilka frågor, inklusive trygghetsfrågor, som är de mest centrala att arbeta med i det aktuella stadsutvecklingsprojektet. Arbetsmetoden skapar förutsättningar för en stadsutveckling som ger socialt hållbart värde och bidrar till stadens mål om en trygg och attraktiv stad. Nämnderna tar fram jämställdhetsanalyser som utgår från trygghetsmätningen och könsuppdelad statistik för att lyfta trygghetsperspektivet som en viktig jämställdhetsfråga i stadsutvecklingen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av exploateringskontorets administrativa avdelning, i samråd med avdelningen för Miljö och teknik.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret bedömer övergripande förslaget till Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023 som positivt.

Programmet tydliggör stadens utmaningar inom det brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbete samt att arbetet har hög prioritet. Vidare beskrivs och tydliggörs struktur, ramar, process och samverkan för arbetet och de områden inom staden som är mest aktuella och prioriterade.

Segregation är en av de främsta bakgrundsorsakerna kopplat till trygghet och socialt utanförskap. Det är också en av de stora utmaningarna i stadsutvecklingen. Förslaget till trygghetsprogram kan med fördel beskriva detta mer utförligt.

Exploateringsnämnden arbetar för en trygg, attraktiv och hållbar boende- och stadsmiljö utifrån stadens översiktsplan med bland annat utpekade fokusområden och strategiska samband.

En del av arbetet är att säkerställa att trygghetsskapande faktorer tillgodoses i de enskilda projekten och att kunskap om lokala behov och förutsättningar inhämtas tidigt i processerna. I förslaget till trygghetsprogram beskrivs att staden har lanserat en handledning för tillämpning av nämndernas gemensamma modell för socialt värdeskapande analys i stadsutvecklingen. Utvecklingsarbete och implementering pågår av exploateringsnämndens- och stadsbyggnadsnämndens gemensamma modell för socialt värdeskapande analys (SVA) i förvaltningarnas respektive handböcker. Detta leder till att handledningen som beskrivs i förslaget kan bli inaktuell.

Slut

Bilagor

1. Remiss av Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023